

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2006-2-35 (İlk İnceleme)
Karar Sayısı : 06-44/563-151
Karar Tarihi : 15.6.2006

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan Üyeler : Mustafa PARLAK,
Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rıfki ÜNAL
Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, M. Sıraç ASLAN
Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN.

B. RAPORTÖR : Şerife Demet KAYA

C. ŞİKAYET EDEN : Fatih ALAMUR
İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi
559. Sokak No:40 İvedik/Ankara

20

D. HAKKINDA İLK İNCELEME YAPILAN : Digital Platform İletişim Hizmetleri A.Ş.
Cihannüma Mah. Yıldız Cad. Polat Tower No:34
Beşiktaş/İstanbul

E. DOSYA KONUSU : Türkiye Kupası maçlarının halihazırda yayın haklarını elinde bulunduran Digital Platform İletişim Hizmetleri A.Ş. (Digiturk)'nin bazı takımların maçlarının izlenmesi için üyesi olan izleyicilerden yüksek ücret talep ederek yayın hakları konusundaki hakim durumunu kötüye kullandığı iddiası.

30

F. İDDİALARIN ÖZETİ : Şikayet başvurusunda özetle, Türkiye futbol turnuvalarında kupa maçlarının bir kısmının ücretsiz kanallarda gösterilmesine rağmen Lig TV'nin büyük takımların kendi aralarındaki maçlarının izlenebilmesi için kendilerine üye olan izleyicilerden yüksek ücret talep ettiği ve bu durumun Lig TV'nin yayın hakları konusundaki tekel hakkından kaynaklandığı belirtilmiş, konunun incelenerek gereğinin yapılması talep edilmiştir.

40

G. DOSYA EVRELERİ : Kurum kayıtlarına 9.3.2006 tarih, 1454 sayı ile giren başvuru üzerine, yapılan inceleme sonucunda hazırlanan 3.4.2006 tarih ve 2006-2-35/BN-06-ŞDK sayılı Bilgi Notu 06-24 sayılı kurul toplantısında görüşülmüş, 06-28/308-M sayılı karar ile, başvuru konusunun ilk inceleme raporuna bağlanarak kurul gündemine getirilmesine oybirliği ile karar verilmiştir. Alınan kurul kararı doğrultusunda, Digiturk'ten 14.4.2006 tarih ve 1126 sayılı yazı ile bilgi talep edilmiştir. Digiturk'un cevap yazısı 16.5.2006 tarihinde 3089 sayı ile Kurumumuza

ulaşmıştır. Bunun üzerine yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 5.6.2006 tarih, 2006-2-35-İİ-06-ŞDK sayılı İlk İnceleme Raporu, 12.6.2006 tarih ve REK.0.06.00.00-110/95 sayılı Başkanlık önergesi ile 06-44 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖRÜN GÖRÜŞÜ : İlgili raporda, şikayet konusu ile ilgili olarak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 40. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı kanaat ve sonucuna ulaşıldığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Digiturk'ten Gelen Cevap Yazısı

Konu ile ilgili bilgi talebimize ilişkin Digiturk'ten gelen cevap yazısında, özetle;

- 60 - Türkiye Futbol Federasyonu (TFF) ile 5.8.2005 tarihinde imzaladıkları ve Kurumumuz tarafından menfi tespit verilen "Türkiye Kupası Yayın ve Ticari Haklar Sözleşmesi" uyarınca kendilerinin Türkiye Kupası maçlarının yurt içi ve yurt dışı canlı yayın hakkına, bu maçlara ilişkin münhasır sinyal üretme, bu maçların yurt içine ve yurt dışına bant ve/veya özet yayın hakkına ve bu hakları dilediği gibi üçüncü gerçek veya tüzel kişilere satma pazarlama ve kullandırma hakkına sahip oldukları gibi TFF'nin onayıyla paralel yayın hakkına da sahip oldukları,
- Sahip oldukları bu haklar doğrultusunda, Digiturk'te münhasır yayın yapan Pluton Televizyon Yayıncılık A.Ş. (Pluton-Lig TV) ile Aks Televizyon Reklamcılık ve Filmcilik A.Ş. (Aks) arasında "2.1.2006 tarihli Türkiye Kupası Paralel Yayın Sözleşmesi" imzalandığı ve bu sözleşme çerçevesinde grup maçlarının ve final maçının paralel yayın hakkının TFF bilgisi dahilinde Aks'ın yayıncısı olduğu Show TV'ye verildiği,
- 70 - Digiturk'e üyelik uygulamasının işyeri ya da konut içi olmasına göre farklılık arz ettiği, konut üyeliklerinde 'Lig TV' paketine üye olunması durumunda kupa maçlarını izlemek için ayrıca bir ücret ödenmesinin gerekmediği, söz konusu pakete üye olunmaması durumunda ise 'İzle Öde' sistemi ile istenilen bir maçın satın alınıp izlenebileceği; ticari üyeliklerde ise, işyerinin maç başına gelir elde etmesinden dolayı Lig TV'ye üyelik durumunda bile maçların izlenebilmesi için ayrı bir ücret talep edildiği,
- 80 - Lig TV'ye üye olunmaması yani 'İzle Öde' sistemi ile Kupa maçının izlenmek istenmesi durumunda, maç başına fiyatlandırmada yarı final, çeyrek final ve diğer grup maçları için bir farklılaştırmaya gidildiği; bu kapsamda yarı final maçları için 38 YTL, çeyrek final maçları için 19 YTL, diğer bütün grup maçları için de 9,5 YTL ücretlendirme yapıldığı,
- Söz konusu 'İzle Öde' sistemi çerçevesinde belirlenen fiyatların, maçların büyük takımlar ya da Anadolu takımları arasında yapılıp yapılmadığına göre değil, maçın statüsüne göre, arz talep dengesi gözetilerek ve maç biletlerinin fiyatlarının maçın statüsüne göre farklılaştığı da dikkate alınarak belirlendiği

90 ifade edilmiştir.

I.2. Genel Değerlendirme

3813 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun gereğince Türkiye’de futbol karşılaşmalarının televizyondan yayınlanmasının düzenlenmesi ve programlanmasının hakkı münhasıran TFF’ye verilmiştir. Futbol karşılaşmalarının yayın hakları TFF tarafından aynı Kanun’a istinaden çıkarılan Yayın Talimatı hükümlerine dayanılarak ihale usulüyle münhasıran tek bir kuruluşa da verilebilmektedir. 2005-2006 ve 2006-2007 sezonlarında oynanacak Türkiye Kupası maçlarının yurt içi ve yurt dışı canlı yayın hakkı, maçlara ilişkin münhasır sinyal üretme hakkı, bu maçların yurt içi ve yurt dışına bant ve/veya 100 özet yayın hakkı ile bu haklara ek olarak TFF’nin tüm mülkiyet haklarına sahip olduğu Türkiye Kupasının isim hakları (“Title Sponsorluk Hakkı” olarak) ve Türkiye Kupası ile ilgili tüm ticari hakları da TFF ve Digiturk arasında yapılan “Türkiye Kupası Yayın ve Ticari Haklar Sözleşmesi” çerçevesinde dünya çapında münhasıran Digiturk’e devredilmiştir. İlgili Sözleşmeye tarafların başvurusu üzerine 05-59/881-238 sayılı Kurul Kararı ile menfi tespit belgesi verilmiştir.

Yukarıda anılan Türkiye Kupası Yayın ve Ticari Haklar Sözleşmesi’nin “Yayın Esas ve Hükümleri” başlıklı 5. maddesi’nin

- 5.2. bölümünde Digiturk’un Sözleşme kapsamındaki maçların yayın hakkının kapsamının kablo, açık, izle-öde, şifreli, ödemeli, uydu, mobil TV, internet ve her türlü abonelik sistemli teknoloji ile görsel yayını olduğu, 110
- 5.3. bölümünde Digiturk’un Sözleşme’nin ifası sırasında (sadece) kendisinin de naklen yayınladığı maçlarla sınırlı olmak koşulu ile naklen yayın programındaki maçları birden fazla kanaldan yayınlayabileceği/yayınlabileceği, ancak bununla ilgili koşulların TFF tarafından tek taraflı olarak belirleneceği ve yine TFF’nin yazılı onayına tabi olacağı

belirtilmiştir.

Tarafların da ifade ettiği üzere, Lig TV’nin yayıncısı Pluton ile Show TV kanalının yayıncısı Aks arasında imzalanan Türkiye Kupası Paralel Yayın Sözleşmesi’nin, yukarıda anılan Sözleşme’nin ilgili maddelerinin Digiturk’e sağladığı haklar doğrultusunda düzenlenmiştir. Anılan sözleşme hükümlerinde Aks’ın Sözleşme’de kararlaştırıldığı statüde ve sayıdaki Türkiye kupası maçlarının paralel yayın hakkına sahip olacağı ve bunun için yine Sözleşme’de belirtilen bir bedel ödeyeceği kararlaştırılmıştır. 120

Bu bağlamda yapılacak bir değerlendirmede, söz konusu şikayetin birinci kısmını oluşturan Türkiye Kupası kapsamındaki bazı maçların Lig TV haricinde şifresiz yayın yapan başka kanallarda ücretsiz olarak yayınlanması hususunun Digiturk’un anılan Sözleşmeler sayesinde sahip olduğu haklar çerçevesinde düzenlendiği görülmüştür.

130 Şikayetin ikinci kısmında yer alan bazı maçların ücretlendirilmesinin düşük düzeylerde tutulurken bazı büyük takımların maçlarının ise yüksek ücretlendirildiğine ve dolayısıyla maçların ‘izle Öde’ sistemi içerisinde

06-44/563-151

ücretlendirilmesinde bir farklılaştırılmaya gidildiğine ilişkin iddialara ise Digiturk tarafından, maçların ücretlendirilmesinin arz talep dengesinin ve maçın statüsünün gözetilerek yapıldığı şeklinde bir açıklama getirilmiştir. Ayrıca, maç biletlerinin fiyatlarının maçın statüsüne göre değiştiği, futbol karşılaşmasının oynandığı turun derecesi arttıkça maçın bilet fiyatının da paralel olarak arttığı belirtilerek kendilerinin ücretlendirme politikalarının da bu duruma paralellik gösterdiği ifade edilmiştir.

140 Bu çerçevede, 2005-2006 sezonunda oynanan bazı Türkiye Kupası maçlarının bilet fiyatları karşılaştırılmıştır.

Tarih	Takımlar	Maçın statüsü	Bilet fiyatları	Maçın oynandığı Yer	Digiturk'ün Uyguladığı Ücret
15.2.2006	Galatasaray-Diyarbakır spor	4. hafta	2-4-15 YTL (ortalama fiyat: ~7 YTL)	Diyarbakır Atatürk Stadı	9,5 YTL
8.3.2006	Fenerbahçe-Galatasaray	Çeyrek final	25-200 YTL arası (ortalama fiyat:~75YTL)*	Fenerbahçe Şükrü Saraçoğlu Stadyumu	19 YTL
22.3.2006	Fenerbahçe-Galatasaray	Çeyrek final	50-300 YTL arası (ortalama fiyat:~60YTL)*	Galatasaray Ali Sami Yen Stadyumu	19 YTL
21.3.2006	Beşiktaş-Kayseri spor	Çeyrek final	1 YTL ve 30 YTL (ortalama fiyat:~15 YTL)	Kayseri-Atatürk Stadı	19 YTL
5.4.2006	Beşiktaş-Gaziantep spor	Yarı final	5-10-40 YTL (ortalama fiyat:~18 YTL)	Gaziantep- Kamil Ocak Stadı	38 YTL
20.4.2006	Beşiktaş-Gaziantep spor	Yarı final	15-200 YTL arası (ortalama fiyat:~59YTL)*	İnönü Stadyumu	38 YTL
18.4.2006	Fenerbahçe-Denizli spor	Yarı final	5-15-40 YTL arası (ortalama fiyat:~20 YTL)	Denizli- Atatürk Stadı	38 YTL

* Ortalama fiyatlar belirlenirken genelde VIP koltuklarına uygulanan en üst düzeydeki bilet fiyatları değerlendirme dışı bırakılmıştır.

150 Yukarıdaki veriler incelendiğinde, iki büyük takım arasında yapılan maçların biletlerinin fiyatlarının tribünlerdeki koltukların stadı görme açısına, koltukların numaralı olup olmadığına vb. kriterlere göre çok büyük farklılık göstermekte olduğu, en düşük ve en yüksek bilet ücreti arasındaki farkın bu kriterlere uygunluklarına göre büyüdüğü görülmektedir. Taraflardan birinin Anadolu takımı olması ve maça ev sahipliği yapması durumunda ise bilet ücretlerinin daha düşük belirlendiği gözlemlenmektedir. Sonuç olarak, maç biletlerinin fiyatı her ne kadar maçın statüsüne göre farklılık arz etse de bilet fiyatları arasındaki esas farklılığın maçın oynandığı sahanın büyük bir takıma ait olup olmadığına ve maçın büyük takımlar arasında yapılabildiğine bağlı olduğu sonucuna ulaşmak mümkündür. Diğer taraftan, Digiturk'un 'İzle Öde' sistemi kapsamında maç

06-44/563-151

160 ücretlendirmesi maçın statüsüne göre yapılmaktadır. Bu bağlamda, Digiturk'un söz konusu ücretleriyle yukarıda örnekleri verilen farklı statüdeki maç biletlerinin fiyatları arasında bire bir paralellik gözlenmemekle birlikte, söz konusu ücretlerin ortalama maç biletlerinin çok fazla üstüne çıkmadığı, maçın iki büyük takım arasında olması durumunda ise oldukça altında kaldığı görülmektedir. Maçı yapıldığı yerde izleyemeyen bir seyircinin, Digiturk'e üyelik ve 'İzle Öde' sistemi içerisinde Digiturk tarafından sağlanan yayınla izlemek istemesi durumunda ortalamada bilet ücretine yakın ve bazen de daha az ücret ödemesi mümkün olabilmektedir. Bu durumda, şikayet konusu Türkiye Kupası maçlarının Digiturk'un 'İzle Öde' sistemi kapsamındaki yayın/izleme ücretlerinin, maçların bilet fiyatları da dikkate alındığında, piyasa şartlarına uygun bir şekilde belirlendiği sonucuna ulaşılmaktadır. Bu nedenle ücretlerin aşırılık unsuru taşımadığı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

170 Dosya konusu şikayete ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında önaraştırma yapılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine OYÇOKLUĞU ile karar verilmiştir.

06-44/563-151

(Rekabet Kurulu'nun 15.06.2006 tarih, 06-44/563-151 sayılı Kararı'na)

KARŞI OY

Digital Platform A.Ş. ile yapılan 5.8.2005 tarihli sözleşme de Futbol Federasyonu tarafından Digitürk A.Ş.'ye derbi maçlarının yayınında farklı ücret uygulayabileceğine ilişkin yetki verilmemesi, Digitürk A.Ş.'nin maç yayınlarında hakim durumda bulunması ve Derbi maçlarda uyguladığı farklı ve fahiş fiyatın ekonomik ve rasyonel nedenlerini orta yere koyamaması sebebiyle, hakim durumunu kötüye kullanıp kullanmadığının belirlenmesi için Öneriştirme yapılması gerektiği kanaatıyla karara karşıyım.

M. Sıraç ASLAN
Kurul Üyesi